

Körösvidék

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Békéscsabán, Szent István-tér 16. sz.
A szerkesztőség telefon száma: 60.

**Független
keresztény politikai napilap**

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egy hóra 120 K, negyedévre 350 K,
félévre 700 K. Egyes szám ára 6 K.

Az arcátlanok

(K.) Nyomoruságunkban, le-
rongyolódásunkban, vérző szív-
vel nézünk mindig hazánk meg-
csonkult testére. Égeti lelkünket
a vágy, a forró óhaj, hogy
vajha semmi se történt volna,
vajha csak egy álom lenne az
egész! Fájdalom! Eleven, égető,
mardosó valóság minden. Millió
és millió magyar lélek felett
idegen faj zsarnokoskodik. Ide-
gen a nyelve, idegen az érzése,
idegen a szokása, nem tudja
megérteni, nem tudja átérzeni
a magyar ember gondolatát és
ézésvilágát. Nyelvét szeretné
kitépni, szívét szeretné megfa-
gyasztani, javaiból szeretné ki-
tarni. Kaján örömmel látná, ha
némán, koldusbottal a kezében
botorkálna, mint kiűzött eb
szerte e világon a magyar. Itt
a megcsonkult hazában össze-
tömörült magyarság összeszo-
rult ökölrel, könnyező szemmel,
szívében, lelkében heves indu-
lattal néz az idegenek által
rablók számára kijelölt vonalra,
melyet országhatárnak csu-
folnak. Nincs e csonka hazá-
ban egy olyan igaz magyar
ember, akinek szívében ennek
láttára össze ne gyűlne a ke-
serűség. Az apa Csikorszá-
gban, az egyik testvér a Sze-
pességen, a másik a Bánság-
ban szenved és tűr. Ez a rette-
netes letörés, ez a borzasztó
megaláztatás, amelybe jutottunk,
összefogásra készlet. Körülöt-
tünk az egész világ népei a
nemzeti eszme szent glóriája
alá csoportosulnak. Igyekeznek
nemzeti érzésüket minél jobban,
minél hangosabban kinyilvání-
tani, igyekeznek nemzeti jelle-
güket minden tettükbe belevinni
és kidomborítani. Sőt túl a ten-
geren, Amerika is mindent el-
követ és legtöbb esetben a
kényszerhez nyúl, hogy tarka-
barka vásári népsége, mely a
világ minden tájáról odaván-
dorolt, minél rövidebb idő alatt
magát amerikaiak vallja. A
nacionalizmus egy nemzetnél
sem kifogás tárgya, sőt olyan
államalakulatokban, ahol termé-
szetszerűleg nincsen meg, igye-
keznek mesterségesen megte-
remteni.

Mégis mit látunk itthon?

A szociáldemokrata-kommu-
nista párt vezetői a legarcátla-
nabb módon szemére vetik a
magyar nemzetnek nacionalista
jellegét. Barmokká szeretnék
lealacsonyítani a nemzet min-
den fiát, melynek mindegy,
hogy milyen legelőn lege-
lész, milyen forrásból iszik s
hogyan szólnak hozzá. Rette-
netes bűnük tudatában, mely
nyomja fekete, megrögzött lel-
küket, bűnnek szeretnék feltű-
netni azt, ami ellen ők olyan
nagyon vétettek. Elég arcátla-
nok ahhoz, hogy az októberi
lábadást, amely közvetlen meg-
indítója lett az ország szétzu-
zásának és nyomorba dönté-
sének, szeretnék a nacionaliz-
mus lapjára elkönyvelni. Az
októberi forradalom — mond-
ják ezek a megatalkodottak —
„nacionalista” jellegű volt és
„gátolta a Vyx-féle demarkációs

vonal elfogadását”. Fölösleges
foglalkoznunk azzal, hogy az
októberi lábadás milyen mér-
tékben volt nacionalista jellegű.
A magyar nemzet előtt a kér-
dés teljesen tisztázva van. Csak
egyét állapítunk meg, hogy ők
a Vyx-féle demarkációs vona-
lat legnagyobb készséggel hó-
doló tisztelettel elfogadták s csak
mikor a magyar közvélemény
kezdt felzudulni, siettek átfes-
teni cégtáblájukat vörösre s be-
ugratták a nemzetet, hogy az
oroszbolsevisták segítségével
sikerülni fog a régi határokat
visszaállítani.

Gyászos emlékek ezek, me-
lyeket most azok a bécsi emi-
gránsok ujtának fel, akik meg-
ünneplik az októberi forradalom
évfordulóját és akik nem rég —
haza akartak jönni Magyaror-
szágra az ittmaradtak segít-
ségével.

November 14-re hívják össze a nemzetgyűlést

Alapítanok a külügyminiszter távozásáról szóló hírek?

Budapest, okt. 25.

Tekintettel arra, hogy november
10-ike pénteki napra esik, az ér-
demleges tanácskozás tehát egyéb-
ként is csak hétfőn, vagy kedden
kezdődhetné, a Házát nem novem-
ber 10-re, hanem november 14-re
hívják össze. E beavatott helyről
nyert értesülésünk szerint, tehát az
érdemleges tanácskozást november
15-én kezdi meg a nemzetgyűlés.
Az első törvényjavaslatok között,
amelyeket a nemzetgyűlés tárgyalni
fog, szerepel a mezőgazdasági ha-

szonberek szabályozásáról szóló
javaslat is. A nemzetgyűlés össze-
ülését jelentősebb politikai ese-
mény nem várható. A sajtóban
újabb felbukkant a külügyminiszter-
váltás híre. A külügyi tárca je-
löltségül Daruváry Géza és Kánya
Kálmán után most Teleky Pál gró-
fot emlegetik. Érdeklődtünk a hír
megbízhatósága iránt és azt a fel-
világosítást kaptuk, hogy a külügy-
miniszterváltás híre egészen ön-
kényes kombináció, mert Bánffy
Miklós gróf még a helyén van és
távozásáról egyelőre nincs szó.

Anglia új háborús találmányokkal készíti elő a békét

London, okt. 25.

(MTI) A „Daily Mail” jelentése szerint a katonai gyakorlótéren
szencziós újításokat próbáltak ki. Először is olyan lövedékekkel kísérle-
teztek, amelyek a gyújtószerkezete annyira érzékeny, hogy ha hozzá-
ütődik egy repülőgépet szárnyához, rögtön explodál. Egy más fajta lövedék
viszont csak akkor robban fel, ha 16 hüvely vastagságú páncéllemezhöz
ütődik. Ez utóbbit a tengerészetnél alkalmazzák. Kipróbáltak egy új ágyút
is, mely 16 hüvely kaliberű s melynek lövedéke kilőve 10 mérföld ma-
gasságot ér el. Végül tankokat mutattak be, melyek minden kezelősze-
rűzet nélkül haladnak előre és távolból elektromos hullámokkal irá-
nyíthatók. Önként 12 mérföld gyorsaságot érnek el. A folyókon és utakon
keresztül halad. Egy 1000 lóerős „Napier” motorral felszerelt óriás bomba-
vető repülőgépet is kipróbáltak. A jövő békekorszaknak rossz előjele ez.

Az új közlelmezési miniszter letette a hivatali esküt

Budapest, okt. 25. MTI jelenti:
Dr. Bud János m. kir. közlelme-
zési miniszter ma délelőtt fél 11
órákor tette le a hivatali esküt
Horthy Miklós kormányzó kezeihez.
Az eskütételnél jelenvolt gróf
Bethlen István miniszterelnök és
Perényi Zsigmond báró titkos taná-
csos, mint zászlósur helyettes. Az
eskümintát dr. Gogolak Károly mi-
niszteri tanácsos olvasta fel.

Uj vezetőt kap a budapesti osztrák követség

Budapest, okt. 25. Knoblauch báró
Austria budapesti követe, mint érte-
sültünk, legközelebb elhagyja állo-
máshelyét. A budapesti osztrák kö-
vetség új vezetője az eddigi amster-
dami követ lesz, aki rövidesen Bu-
dapestre érkezik. Knoblauch báró új
beosztására nézve még nem történt
intézkedés.

Jegyzők Országos Egyesületének közgyűlése

Budapest, okt. 25. Pestvármegye
Székházának nagytermében ma dél-
előtt tartotta meg évi közgyűlését a
Községi- és Körtjegyzők Országos
Egyesülete. A nagygyűlést Morvai Já-
nos elnök nyitotta meg. Terstyán-
szky Kálmán belügyminiszteri állam-
titkár a belügyminiszter nevében üd-
vözölte a jegyzők közgyűlését és ki-
jelentette, hogy a készülő közigaz-
gatási reformnál a belügyminiszter a
jegyzői kar tapasztalatait elsősorban
ohajtja igénybe venni és ezzel kap-
csolatban alkalmat fog találni arra,
hogy a jegyzői kar véleményét meg-
hallgassa. Morvai János elnöki meg-
nyitója után, melyben meleg szavak-
kal parentálta el Sándor János volt
belügyminisztert, megkezdődött a
napirend tárgyalása.

A törökök Görögországra hárítják államadósságaikat

Angora, okt. 25. (MTI) A török
nemzetgyűlés elhatározta, hogy a
keleti békeértekezleten javasolja,
hogy a török államadósságokat
Görögországra hárítsák. Ez esetben
a törökök lemondanak arról, hogy
a görögök hadikárpótlást fizessenek.

A németországi megszállócsapatok rémtettei

Berlin, okt. 25. (MTI) Legköze-
lebb a külügyminiszterium emlék-
iratot fog kiadni, mely kimutatást
közöl a megszálló csapatok német-
országi rémtetteiről.

A főispán a Horthy-akcióból támogatja a békéscsabai népkonyhát

A Szociális Misszió Társulat vezetősége dr. Berényi Antal elnöknő vezetése mellett küldöttéleg tisztelettel dr. Bradt főispánnál, akit arra kért, hogy a Horthy-akcióból juttasson a Társulat által fenntartott népkonyha felsegítésére. A főispán megígérte, hogy az intézményt az akcióból havonként kiutalando összegekkel fogja a rendelkezésre álló eszközök korlátai között segíteni.

Örömmel értesülünk a dr. Berényi Antalné fáradhatatlan vezetése alatt óriási jelentőségű emberbaráti tevékenységet kifejtő népkonyha támogatásáról.

Berényiné nagy odaadással gyűjtögetett könyöradományokból a mai súlyos viszonyok közepette is 90 nyomorgó gyermeknek viseli gondját és teremti elő mindennapi betevő falatját. A népkonyha támogatására fordított minden fillér tehát egy-egy éhező gyermek könnyét szárítja fel, akik halás szívvvel gondolnak a nemeslelkű főispánra.

Rövidesen elkészül a közigazgatási reform tervezete

Budapest, okt. 25. A közigazgatási reform pénzügyi rendelkezéseiről szóló törvényjavaslatok munkálatai már befejezés előtt vannak. A törvényjavaslatok az összes törvényhatósági joggal felruházott és rendezett tanácsú városok és községek háztartási ügyeit rendezik. Felölelik a pénzügyi és adóügyi rendelkezések egész reformját. Összesen 11 törvényhatósági joggal bíró, 35 rendezett tanácsú város és 3412 község háztartását szabályozza a két javaslat. A törvényjavaslatok rendkívül érdekes statisztikai adatokat tartalmaznak az egyes városok és községek háztartásának dolgairól.

Megint életbeléptetik a cukorjegyet?

Budapest, okt. 25. A kormány a cukorilletéket 39-ről 78 koronára emelte és beleegyezését adta ahhoz, hogy a termelők 1000 koronát kapjanak a cukorrépa mázsájáért. A közlelmezési minisztérium most tanácskozik az általános cukorellátás ügyében. Korlátozni akarják a cukorrépának szeszgyártásra való felhasználását és szó van arról, hogy újra életbeléptetik a cukorjegyet.

Izgatnak a bécsi kommunisták

Bécs, okt. 25. (MTI magánjelentése) A „Rote Fahne“-ban megjelent képmiatt a szerkesztőségben házkutatást tartottak. Az államügyészség a megjelent képen gyilkosságra való izgatást lát. A szövetségi kancellár gyilkolására buzdító rajzokat, valamint több izgató cikket elkoboztak.

Lausannében ül össze a keleti békekonferencia

A török küldöttséget Kemal pasa vezet

Páris, okt. 25.

A meghívók szövege a közel keleti békekonferenciákra már elkészült. Bonar Law és gróf Sforza londoni olasz nagykövet, mint aláírók fognak szerepelni a meghívókon. A béketárgyalások november 13-án kezdődnek és a meghívás Lausannéba szól. Biztosra veszik Párisban, hogy az angolai küldöttség élén maga Musztafa Kemal basa megy Lausannéba. Kivüle részt vesz a konferencián Zuhdi bej, aki konstantinápolyi egyetemi tanár és elsőrangú pénzügyi szakember, továbbá Zeni bej és Udinne bej, valamint Hamid, az angolai kormány konstantinápolyi képviselője.

Az éhségtől és a hidegtől tizenhárman betegedtek meg a Csabára toloncolt erdélyi magyarok közül

Egy ukrániai orosz és egy lengyel tiszt is van a kitoloncoltak között — Elégítelt követelünk az oláhok újabb embertelenségéért!

Békéscsaba, okt. 25.

Jelentette már a „Körösvidék“, hogy az oláh sziguranca a gyulafehérvári koronázás tartamára egész Románia területéről is és Erdélyből is nagy számmal toloncoltak ki ártatlan magyarokat. Ezek közül

Békéscsabára negyven férfit és nőt hoztak.

A város — jobb hely híján — a régi katonai barakkokban helyezte el és részben könyöradományokkal is élemezte a szerencsétleneket, akik *valamennyien egy szál ruhában és egy fillér nélkül hagyták el otthonukat. Legnagyobb részük vasmunkás, akiket a gyárakban és munkahelyükön szuronyos katonákkal szedettek össze s úgy toloncoltak ki a vasúthoz, hogy még hozzátartozóikat sem értesíthették arról, hogy mi történt velük. Azt mondták nekik, hogy csak a koronázás tartamára kell elhagyniok „Nagyrománia“ területét. A kitoloncoltak közt vannak 60—70 éves asszonyok és 15 éves leányok, sőt egy ukrániai orosz és egy lengyel tiszt is.*

A szerencsétlen emberek olyan nyomorult viszonyok között vannak, hogy *eddig tizenhárman betegedtek meg az éhség és a hideg következtében.*

Ezeket kórházi ápolás alá vették.

A békéscsabai menekültügyi hivatal a napokban négy kitoloncoltat visszaküldött Lőkősházára azzal az utasítással, hogy kíséreljék meg a hazatérést, minthogy „román állampolgárok“. Az oláh határrendőrség ezeket azzal az indoklással küldte vissza, hogy

„Nagyromániában“ nem kívánatos elemek.

Értesülésünk szerint csütörtökön reggel a menekültügyi hivatal képviselőjében Gyarmath B. János, a m. kir. államrendőrség képviselőjében dr. Pethes Béla fogalmazó száll ki a kitoloncoltakkal, akiket hivatalosan adnak át az oláh hatóságoknak.

Nem valószínű azonban, hogy az oláh határrendőrség átveszi az ugyszólván meztelenül kitétt, éhező szerencsétleneket.

Elvárjuk, hogy az illetékes kormányhatóságok haladéktalanul intézkedjenek ennek az újabb oláh elvetemült embertelenségnek a megtorlása érdekében.

November 20-án fejezik be Trácia átadását

London, október 25.

(MTI) Trácia kiürítése gyorsan halad előre. A görög csapatok egymásután vonulnak ki a keleti részekből. A szövetséges tábornokok megállapodtak Rissed pasával, hogy az egyes kerületekben a török közigazgatás november 1-én működésbe lépjen. Trácia teljes átadása november 20-án befejeződik.

A szerbek nagy szikratáviró-állomást építenek a németekkel.

Szeged, okt. 25. Belgrádi jelentés szerint jelenleg bizottság működik, amely az ország területén rádió-, táviró- és telefonvonalak kiépítését tervezi. A tervezet szerint Belgrádban nagy rádióállomást építenek, amely Európa összes hasonló állomásaival érintkezésbe lépne. A belgrádi főállomáson kívül a postaügyi minisztérium még Ujvidéken, Sarejevóban, Uzsükübben és Laibachban is építene ilyen állomásokat. Német cégekkel tárgyalnak, mert az állomásokhoz szükséges technikai felszereléseket reparációs számllára fogják kérni. Az állomás felállítása már a jövő tavaszra várható.

Mi van ma?

1922. okt. 26., csütörtök
R. k.: Dömötör. Prot.: Dömötör.
Napkelte 6 óra 35 perckor,
nyugta 16 óra 52 perckor. (452)
Holdkelte 12 óra 35 perckor (d. e.),
nyugta 22 óra 04 perckor (éjjel.)
Délután 5 órakor az Építőiparosok Szövetségének érkezte az Ipartestület helyiségében.
Este fél 6 és este fél 9 órakor moziloadadás a Városi Mozgóban.

A Békési Központi Szeszfőző Szövetkezetnél

kitünő, fajtiszta, szavatolt 50 százalékos

szilvapálinka

10 literen aluli mennyiségben literenkint forgalmiadó mentesen 670 koronáért, 10 literen felüli mennyiségben forgalmiadó mentesen literenkint 650 kor.-t kapható.

Rum helyett kitünő zamatoosságánál fogva tejához is használható. 3464

HIREK

— Milyen idő várható? A nagy tégnomás Középeurópa felé is kiterjedkedett és az idő szárazabbra fordult. A reggeli hőmérséklet többnyire a fagypont alatt van. Hazánkban az idő szárazabb lett. Prognózis: Tuinyomóan száraz idő várható éjjeli fagyokkal.

— Róm. kath. papnevelde Nagyváradon. A kényszerítő külső körülmények által válságba sodort egyházmegyei papnevelés ügye a megyés főpásztor elhatározásával újabb, bár a bizonytalan jövő aggodalmával még mindig terhes, de megnyugtatóbb stádiumba jutott. Az egyházmegye román közigazgatás alatt levő területének a papnövénydekei az 1922—23. tanévre már nem mennek idegenbe, hanem számukra a püspöki székház egyik szárnyát rendezték be a papnevelő intézet céljaira. Az új keretek között induló papnevelés szellemi irányítójaul mint papneveldei igazgatót a megyés főpásztor dr. Némethy Gyula székesegyházi theologus kanonokot nevezte ki, aki dr. Ferdényi Kálmán theologiai tanár, Follmann Géza megbízott előadó, továbbá Hauler Pál tanulmányi felügyelő lelkiigazgató közreműködésével végzi a nevelő oktatás munkáját.

— Az Állami Jegyintézet a kamatlábat 2 százalékkal felemelte. Az Állami Jegyintézet tanácsa mai ülésén figyelemmel az állandóan fokozódó hiteligenyekre és arra, hogy a hasonló viszonyok között működő intézetek a kamatlábat már korábban és ismételtelen is felemelték, a kamatlábnak holnaptól számítandó hatállyal 2 százalékkal való felemelését határozta el. Egyebekben az intézőtanács folyó ügyeket intézett el.

— **Esküvő.** *Cservenk* János szabómester és *Hacsovski* Mária folyó hó 26-án tartják esküvőjüket a r. kath. templomban. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Békés község sokalja a villanyáramdíj nagyságát.** Békés község előjárósága átirattal fordult a villanytelep igazgatóságához, melyben bejelenti, hogy sokalja az általános áramemelést és a jövőben több méltányolást, illetve engedmenyt kér a telep igazgatóságától.

— **Aranylakodalmom.** *Lampér* György és neje, szül. *Zlehovszki* Mária boldog házasságuk 50-ik évfordulóját családi körben ma ünnepelek.

— **A volt 37-es honvédtüzérek gyászünnepélye.** A volt magyar királyi 37-es honvédtüzér dandár tiszti és altiszti kara és legénysége a világháborúban elesett bajtársak emlékére november hó 11-én délelőtt 11 órakor a Ferenciek templomában kegyeletes istentiszteletet tart, amelyre a volt dandár tiszteit, altiszteit és legénységét, valamint hozzátartozóikat meghívja. November 12-én a tisztikar, altisztikar és legénység *Kiszely* József éttermében (IV., Váci-u. 3.) találkozik.

— **Kötelező a talpfaanyag bejelentése.** (MTI.) jelenti: A kormányrendeletet bocsájtott ki, melynek értelmében a MÁV. igazgatósága továbbra is igényt tart a vasuti talpfa gyártására alkalmas tölgy-, cser-, bükk- és erdeifenyőfákra, ha azok a 25-től 40 cm. vastagságot elérték, amiért is az erdőtulajdonosokra kötelező ezen készletük bejelentése 8 napon belül. Ha az erdőtulajdonos és a MÁV. az átveendő fa áraban nem tudnak megegyezni, a tulajdonos az illetékes árvizsgáló bizottsághoz fordulhat.

— **Szüli értekezlet.** A községi polgári leányisk. tantestülete f. hó 29-én, vasárnap délután 3 órakor szülői értekezletet tart, melyre a szülőket és érdeklődőket ezuton is meghívja az *Igazgatóság*.

— **Logják a „Körösvidéket“.** Többször megtörtént már, hogy a Körösvidék IV. kerületi előfizetői panaszkodtak, hogy nem kapják rendszeresen a lapot, holott a megbízható lapkihordó pontosan teljesíti kötelességét. Az egyik előfizető megfigyelte, hogy egy gyermek jár reggelenként a lapkihordó után s különösen az üzletek vasrollója alá bedugott újságot onnan kiszedegeti. Eddig még nem sikerült megcsipni az újságtolvaj gyermeket.

— **A „MOVE“ áruüzlete** folyó hó 27. és 28-án pénteken és szombaton áruvásárlás miatt zárva marad.

— **Adományok az országos inségakcióra.** A Horthy kormányzó főmértósága által kezdeményezett országos nyomorenyhitő mozgalomra *Brém* Lőrinc pápai kamarás, gyulai püspöki helynök 3 vagon kenyérmagot, a nagyváradi latin szert. róm. kath. káptalan biharmegyei, meg nem szállott területeit illetőleg 138 ezer koronát adományozott.

Pertörlést készítenek elő a IV. Károly hazahozatalában részeselek ügyében

Budapest, okt. 24.

A király hazahozatalában résztvevő személyeket: *Andrassyt, Rakovszkyt, Grätzot, Sigrayt, Borovicyent, Lorenzet, Alexayt, Kray Istvánt, Pikler Ágostont, Benicky Ödönt*, a katonai ügyészség pedig *Ostenburg* Gyulát és körülbelül harminc társát vádolta meg lázadással, magánosok elleni erőszakkal és egyéb bűncselekményekkel. A vádtanács később az ügyész fogháziindítványát államfogházzá módosította. Eleinte valamennyiüket letartóztatták, de később néhány hónap mulva szabadlábra helyezték megfelelő óvadék ellenében. Időközben *Kray István* báró és *Alexay* ellen megszüntették az eljárást. Értesülésünk szerint *Daruvdry* igazságügyminiszter most dolgozik a pertörlésen.

— **Villanykörtét kérnek a Köröspart és Zsiros-utca sarkára.** A Köröspart és Zsiros-utca sarkáról következetesen eltüntetik a villanykörtét. A környékbeli lakosok, akiknek igen fontos, hogy a sötét parton legalább az az egy körte égjen, kéri a villanytelep igazgatóságát, hogy valami drótkosárral védelmezze meg az ilyen veszélyeztetett villanykörtéket.

— **A postai áremelés ellen foglalt állást a debreceni mezőgazdasági kamara.** A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara felszólalt a posta-távirda vezérigazgatóságánál a posta díjainak most tervezett újabb emelése ellen, indokolása szerint a postát az állam közgazdasági és közművelődési szempontból kell, hogy kezelje, nem szabad jövedelemforrássul tekinteni, mert a túlzott emelés a postaforgalom korlátozására és a közgazdasági élet súlyos megbénításához vezet.

— **Az 1922. évi dohánytermés beváltási ideje és helye.** A pénzügyminiszter rendelete értelmében a vármegye területén termelt dohány beváltását Békéscsabán folyó évi december hó 18-tól 1923. évi január hó 19-ig az erre kirendelt bizottság előtt ejtik meg.

— **Utmutató.** Dr. *Bottka* Sándor m. kir. rendőrőtanácsos, a szegedi kapitányság vezetője szerkesztésében rövidesen megjelenik az 1923. évre érvényes rendőri, közigazgatási és közgazdasági „Utmutató”, amely telefonkönyvet is tartalmaz. Baja, Békéscsaba, Gyula, Hódmezővásárhely, Kalocsa, Kecskemét, Kiskundorozsma, Kiskunfélegyháza, Kiskunhalas, Makó Orosháza, Szeged és Szentes városokra vonatkozó adatok foglalnak helyet az Utmutatóban, amely f. évi november hó 10-ig rendelhető meg (Cim: Dr. *Bottka* Sándor m. kir. rendőrőtanácsos, Szeged. Városháza) és 1923. évi január elsejéig jut el a rendelőkhoz. Előfizetési ára 400, bolti ára 500 korona. (A megrendelés a „Körösvidék” útján is eszközölhető.)

— **Betiltott sajtótermékek.** A belügyminiszter megtiltotta a „Földmunkások értesítője” és „A magyar Róna” című kiadványok megjelenését. A két földmunkás újságot *Szedér* Ferenc és *Takács* József szerkesztették, de csak egy-egy számuk jelent meg.

— **„Tisztítólag hatott-e a tudomány és a művészet fejlődése az erkölcsökre?”** Dr. *Gyulai* Lajos lefordította J. J. *Roussesu* „Tisztítólag hatott-e a tudomány és művészet fejlődése az erkölcsökre?” című könyvét. A jeles fordítás alapos Roussesu-tanulmány vezet be. A könyv ma a keresztyény gondolat és a liberális destrukció küzdelmének idejében különös érdeklődésre tart számot. Ára 80 K. Kaphat a szerzőnél. (Budapest, I. ker. Mészáros-u. 50.)

— **Talált ló.** Békés község előjáróságának értesítése szerint a község *Pecze* nevű határrészében i. hó 9-én egy herélt pej ló bitangásba találtatott. Igazolt tulajdonosa a község házában átveheti. Amennyiben f. hó 26-ig a ló igazolt tulajdonosa nem jelentkeznék, nyilvános árverésen el fog adatni.

— **Két- és egy csövű vadászfegyverek, flóberrek, töltények, gyutacsok állandóan raktáron Bayer Lajosnál.**

Tőzsde

Zürichben a magyar koronát 621 3/4-el jegyezték.

Valuták:

Napol.	9300	Sv. fr.	46250—47750
A. font	11200—11500	Dinár	4000—4150
Dollár	2500—2575	Lengy.m.	2250—2350
Fr. frank	1800—1850	Bécsi kif.	-----
Márka	60—70	Ezüst K.	-----
Lira	10000—10500	Ezüst 2 K.	-----
Oszt. K.	345—355	Ezüst for.	-----
Rubel	-----	Ezüst 5 K.	-----
Leu	1500—1600	Arany 10K.	-----
Szokol	8000—8500	Arany 20K.	-----

Gabonaárak:

(MTI közlése):

76 kg. tiszavidéki	11050—11100
78 kg.-os tiszav.	11150—11200
Rozs új	7300—7400
Takarmányárpa I.	7050—7200
Sórárpa	7400—7600
Tengeri	-----
Zab	6700—6900
Repce	16000—17000
Korpa	4800—4900

(MTI közlése):

Ferencvárosi sertésvásár: Szabadvásári maradvány: 702 sertés, — süldő. Erkezett 40 sertés, — süldő, Eladatott — s., — malac. Vízamradt — sertés és — süldő és — malac. Árak: Zsirsertés fiatal nehéz —, könnyű 370— korona.

.....
„Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában, Hiszek egy isteni örök igazságban, Hiszek Magyarország feltámadásában! Amen.”

Közgazdaság.

Magyarázatok az új földadótörvényhez

Minthogy az érdekeltek között igen sokan vannak olyanok, akik az új földadótörvényt közelebbről és részletesen még nem ismerik, célszerűnek tartjuk az alábbiak közlését:

A földadó 1922 július 1-től 1925 június 30-ig buzában fizetendő akként, hogy a birtok kataszteri tiszta jövedelmének minden koronája után egy kilogramm buzának a pénzügyminiszter által időről-időre megállapítandó egyenértéke fizetendő. A földadót a költségvetési éveknek, mely július 1-től június 30-ig terjed, négy negyedévében kell fizetni. A negyedév első napján az illető negyedév rész adó már esedékes, de fizethető a negyedév bármely napján s csak akkor kell utána 2 százalékos buzaértéket fizetni negyedévenként, ha az esedékességi évnegyedben be nem fizetett. A költségvetési év első negyede október 31-ig számít.

Az az adózó, aki valamely költségvetési év október havának 31-éig egész évi földadóját előre kifizeti, a kivetett évi földadó 5 százaléka elengedésének kedvezményében részesül. Ez a kedvezmény olyan földbirtokosnál, kinek a mezőgazdaság képezi a főfoglalkozását, az esetben, ha mezőgazdaságilag kezelt földbirtokának összes kataszteri tiszta jövedelme 200 K-t meg nem halad, 20 százalékra, ha 50 K-át meg nem halad, 30 százalékra emelkedik. Ez a 20, illetve 30 százalékos kedvezmény a fentebb említett földbirtokosokat megilleti a befizetett adórészletre utazva abban az esetben is, ha október 31-ig évi földadójuknak legalább feleösszegét egyszerre befizetik és megilleti a még hátralékos adóösszegre nézve is akkor, ha ezt az egész hátralékos összeget — mely tehát az évi adó felénél nem több — március 31-ig egy összegben befizetik.

Haszonbérleti jogviszonyoknál a földadót egész összegében továbbra is az a fél fizeti, amelyikre a földadó viselésének kötelezettségét a felek közti szerződési megegyezés, illetve megállapodás hártja. Ha azonban a szerződő fél, amelyik a földadó fizetésére kötelezve van, eme törvény által létesített földadótöbblet viselését magára nézve bármely okból méltánytalannak véli s e tekintetben a másik szerződő féllel megegyezésre jutni nem tudna, joga van ennek a szerződő félnek a haszonbérleti jogviszonyt e törvény hatálybaléptét követő 30 nap alatt a jelen törvény életbeléptét követő szerződészerű gazdasági év végére felmondani s ily felmondás bekövetkezése esetében ezen törvény hatálybalépésétől kezdve a jogviszony lejártáig a két szerződő fél az ezen törvény által létesített földadózaporulatot felében-felében viseli, de a haszonbérbeadó évi földadóterhe ebben az esetben sem

lehet nagyobb, mint ugyanazon gazdasági évre eső hasznóbér egy-negyed része s ezen felül levő nettó különbözetet szintén a hasznóbérlő tartozik viselni.

Amennyiben valamely hasznóbérlő akár egyéni hasznóbérlési jogviszony útján, akár hasznóbérlési társasági tagság révén összesen 20 kat. holdnál kisebb területet bir hasznóbérlésben, s ezért kat. holdanként akár szerződési megegyezés, akár bírói ítélet alapján egy métermázsza szemes terményt, illetve annak tőzsdei árát, vagy ennél több hasznóbér fizet és saját tulajdonában sincs 20 kat. holdnál nagyobb terület, ez esetben az eddigi és e törvénnyel megállapított földadó közti különbözetet mindig a hasznóbérlő tartozik viselni; ugyanilyen tekintet alá esnek a falusi földművesek hasznóbérlő szövetkezetei, tekintet nélkül arra, hogy a hasznóbérlő szövetkezet egyes tagjai esetleg 20 kat. holdnál nagyobb területet is bírnak bérben. Ha azonban hasznóbérlő az illető hasznóbérlési terület bármilyen okból fennforgó rendkívüli jövedelmezősége folytán a földadózspozíciójának a hasznóbérlő által való viselését méltányosnak vélné, de ez irányban a hasznóbérlővel békés megegyezésre jutni nem tudna, joga van eme földadózspozícióját át-hárítása iránt a mezőgazdasági hasznóbérlők megállapítása ügyében eljáró illetékes vegyes bírósághoz fordulni.

Hogy ez utóbbi kérelem mikor adandó be, arra nézve rendelkezés sem a törvényben, sem a végrehajtási utasításban nincs, óvatosságból tehát célszerű lesz a lehetőség szerint a törvény hatálybalépését követő 30 napon belül, vagyis október 22-ig benyújtani.

Folyó évi október 31-ig befizetett adónál a buza métermázsája a 150.899—1922. sz. pénzügyminiszteri rendelet szerint 8000 koronában állapított meg. Tanácsos tehát az egész évi adót ezen az alapon egy összegben kifizetni és a kedvezményt is igénybe venni a százalékos kulcs szerint.

Főszerkesztő és a szerkesztésért felel:

VIDOVSKY KÁLMÁN

Szerkesztő: MIGEND DEZSŐ.

Kiadja és nyomtatja:

A Körösvidék Békésmegyei Keresztény Nyomda és Lapkiadó R.-T. Békéscsaba Szent István-tér 18. szám.

Felelős kiadó: Gubicza István.

**Intelligens! Erélyes!
Megbízható!**

varráshoz értő leány, vagy asszony üzemi vezetőállásra jó fizetéssel alkalmazást nyer helybeli nagyobb iparvállalatnál. Ajánlatok kizárólag írásban adandók be a kiadóhivatalba „Intelligens” jelige alatt. 3459

Apróhirdetések

Egyszeri hirdetés 10 szög 50 korona, azonnali minden szó külön 2 korona. Az összeget levélbélyegben is lehet beküldeni a kiadóhivatal címére. Minden előfizető havonta egyszer adhat fel díjmentesen egy apróhirdetést a hétköznapokon megjelenő számokban. Állástkeresők hirdetményei díjtalanok.

Egy éves lincolshirei fajtisza kansertés **eladó**, Kovács, Szent István-tér 1. szám alatt. 3440

Eladó egy hold felsővégi **tehénlogoló**. Erd. Soprony-utca 18. szám alatt. 3453

Eladó 7 koci **hereszéna** és gypszena Dobozon a raktárkertben. Érdeklődni ugyanott a raktárcsoszól. 3465

Elvesztett f. hó 22-én, vasárnap este fél 9 órakor a Városi Moziban egy kabát. Kérem a becsületes megtalálót, hogy adja le a kiadóban. 3463

Eladó 300 méter horgonyzott **drót-körítés** és 500 db. új **szőlőkaró**. Érdeklődni lehet Debreczeni Jánosnál Dobozon, Nagy-utca 36. sz. alatt. 3466

Nagy **telek** a tisztviselőtelep legszebb részén **eladó**. Érdeklődni a Polgári Kör szolgánál. 3469

Nyírségi

burgonya

és téli fejes-káposzta kicsinyben és nagyban kapható a Békéscsabai Kisgazdák Szövetkezete üzleteiben és telepein. 3251

Meghívó

a Medgyesegyházai Takarékpénztár Részvénytársaság

1922. évi november hó 5-én délután 3 órakor Medgyesegyházán a községi tanácstermében tartandó

rendkívüli közgyűlésére

amelyre a tisztelt részvényesek ezennel meghívainak.

Tárgysorozat:

1. Jegyzőkönyvvezető kirendelése és két részvényes kiküldése a jegyzőkönyv hitelesítésére.
2. Igazgatósági indítvány az alaptőkének 1,200,000 koronáról 4000 darab 300 K névértékű új részvény kibocsátása útján 2,400,000 koronára való felemelése iránt.
3. Az alapszabályok 6., 12. és 37-ik szakaszainak módosítása.
4. A megüresedett igazgatósági tagsági hely betöltése.
5. Netáni indítványok. **Az igazgatóság.**

Kivonat az alapszabályokból:

17. §. A közgyűlésen csak azon részvényes bir szavazati joggal, kinek neve legálább 30 nappal a közgyűlés megtartása előtt a részvénykönyvbe be van jegyezve és aki részvényeit szelvényeivel együtt, vagy az erről szóló köz- vagy hitelintézeti letéti igazolványt, a meghatalmazott pedig ezenkívül meghatalmazását is, a közgyűlést megelőző nap déli 12 óráig a társaság pénztáránál bemutatja, vagy letette.

A szavazati jog vagy személyesen, vagy más szavazatképes részvényes két tanuval előttemeztet meghatalmazása útján gyakorolható.

Jogi személyek, kiskorúak és gondnokoltak szavazati jogát törvényes képviselőjük gyakorolja, tekintet nélkül arra, hogy ő maga részvényes-e, vagy sem.

CSAK NŐKET ÉRDEKEL

TUDNI AZT, HOGY SZÉP SIMA ÉS ÜDE ARCBŐRT CSAK A

MAKLURA-CRÉM, PUDER ÉS SZAPPAN

HASZNÁLATA ÁLTAL ÉRHEŐ EL. — KÉSZITI

GALLY ÉS WENICH DROGUÉRIÁJA ÉS KOZMETIKAI LABORÁTORIUMA BÉKÉSCSABA, SZENT ISTVÁN-TÉR 16. SZÁM.

Turul cipőgyár

részvénytársaság

Békéscsabán, Ferencz József-tér 1. szám alatt.

1—15

TURUL

felülmul minden cipőt kivitelben,
tartósságban, olcsóságban!

Tanulót

felvesz a
„KÖRÖSVIDÉK”
könyv- és papirkereskedése. — Négy középiskola elvégzése megkívánatik.

Hirdetmény.

A m. kir. állami rendőrség békéscsabai kapitánysága bejelentőhivatal felállítására tesz előkészületeket, miért is felhívja a város összlakosságát, hogy az összeírást végző rendőröközögeknek pontos adatokkal szolgáljanak. Figyelmeztetik a lakosság, hogy a hamis adatokat bemozdók a Kbt. 43. §-a alapján az 1901. évi XXVIII. t. c. 4. §-ának alkalmazásával 500 K-ig terjedő büntetéssel fognak büntetni.

Békéscsaba, 1922. október 23-án.

A kapitányság vezetője:
Dr. Muskó
rendőrtanácsos.

Elsőrendű pormentes

faszén

nagyban és kicsinyben kapható
LEHOTZKY SAMUEL kereskedőnél Csaba, Lázár-u. 19.

Női és férfi

KALAPOK

formázását

4 nap alatt készíti

Szell István kalapos,
Békéscsaba, Baross-utca 14. szám.

Önkéntes árverés.

Folyó hó 25-től kezdődőleg f. hó 29-ig bezárólag minden nap déli 10 órai kezdettel Mezőberényben a Magyar Király-vendéglőben önkéntes árverés lesz, melyen szobaberendezések, ágyneműek, konyhadények, gázcsövek stb. fognak eladni.

Jankó János
vendéglős.

3442

KOCSIÜLÉS

ruganyos sodronyból, szikrafogó, áthányórosta, cementrosta, kavicskosár stb.

kapható

Pólya Ferenc

szita- és sodronyárú készítőnél Békéscsaba, III., Wetter-u. 13. 2593

TALMUD

magyar fordításának I. része (Mik a nemzsidók a Talmud szerint. Emberáldozatok.) megjelent.

Az egész mű ára 200 K. (Utánvétellel nem küldhető, mert az utánvétel díja 68 K.) Minden öntudatos kereszténynek el kell olvasni a Talmudot, mert ennek ismerete nélkül tökéletlen és komolytalan minden akciónk. Az érdeklődők szíveskedjenek most megszerezni, mert újra nem fogom nyomtatni. Duzsénszky Alfons szerkesztő Budapest, III. kerület, Nád-utca 1. sz.) 3407